

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Našim prijateljem.

Stara uredniška dolžnost je, da v zadnjih listih tekočega letnika vabijo uredniki tudi v uvodnih člankih na naročevanje lista v novem letu. Pravzaprav bi bila to dolžnost upravnikov, toda ker se ob teh prilikah govori in mora govoriti o izvršenem delovanju, o načelni smeri in bodočih nalogah lista, zato preide ta dolžnost na urednike. Na nas je torej, da izpregovorimo danes v zadnjem letošnjem listu vabilno besedo našim prijateljem.

„Slovenski Gospodar“ bo s prihodnjo številko nastopil 40. leto svoje starosti. Mnogokaj okoli njega se je v tem dolgem času spremenilo. Le malo naročnikov še ima iz iste dobe, večina teh zavednih narodnih mož iz časa našega rojstva je že legla k večnemu počitku; stari uredniki so odhajali, novi prihajali; oblika lista se je spreminjala v gotovih presledkih; in naše politično življenje na Slovenskem Štajerju, kako polno izprememb in predrugačb je bilo v tem času! Da, mnogokaj okoli „Slov. Gospodarja“ se je spremenilo od njegovega rojstva sem, toda nekaj je ostalo nespremenjeno, ostalo je trdno in nepremakljivo kakor skala v sredini morskih valov: Svojih načelnih nazorov, svojega programa „Slov. Gosp.“ nikdar ni spremenil! Bili so burni časi in viharo je bilo vse naše politično življenje, nastala je

zopet tibota in uspavajoč mir, bojevali smo se z narodnimi nasprotniki, branili proti domačim protivnikom, število naših naročnikov je zdaj padalo, zdaj rastlo, različen je bil način naše pisave, zdaj bolj živ in plameneč, zdaj miren in prizanesljiv, toda neomajano v vseh teh spremembah je stal naš program. In ta program je: **Ohraniti kmeta na Slovenskem Štajerju katoliškega, slovenskega in gospodarsko močnega!**

Čeprav je naša zadača, da posvetujemo svoje moči le kmečkemu stanu, ampak v sed letu tega še nikakor nismo nasprotniki drugih stanov. Kmečki stan pripozna opravičenost vseh stanov, dobro ve, da tvori z njim narodno celoto in da mora torej z njimi ostati v življenski zvezi, toda predvsem mora stati v sedanjih hudih časih na braniku za svoje težnje, za svojo lastno korist. In v tem oziru je naš list popolnoma in brez pridržka glasilo kmečkega stanu.

Štirideseto leto nastopimo prihodnje leto, to je starost, katero nam je pripravila naša stalnost v načelnih nazorih in zaupanje kmečkega stanu na Slovenskem Štajerju. Naš program ostane tudi v bodoče isti kot doslej, zato upamo, da se tudi zaupanje kmečkega stanu do nas ne bo omajalo. Majhen in skromen je bil začetek našega lista, komaj nekaj stotin naročnikov smo imeli, toda naše delo nam je pridobivalo vedno večji krog prijateljev, in danes se lahko ponašamo s tako vi-

sokim številom naročnikov, kakor ga nima noben slovenski tednik in tudi ne mnogo tednikov pri drugih, številnejših narodih.

Slovenski kmetje! Vaša stanovska zavest vam mora veleovati, da podpirate list, kateri se z vami rama ob rami bori za kmečki stan! Čim bolj se bo širil „Sloven. Gospodar“ med slovenskim kmečkim stanom, tem bolj bo rastla tudi stanovska zavest, brez katere ne bo prišlo nikdar do enotne, mogočne in nepremagljive organizacije kmečkega stanu. Čim več čitatelj bo imel „Slov. Gospodar“, tem bolj bodo tudi postajale znane zahteve slovenskega kmečkega stanu, in čim bolj znane bodo, tem preje se bodo na nje ozirali. Slovenski kmetje, širite torej svoj stanovski list med sobrat, naročite si ga in pridobivajte mu vseposodi novih naročnikov.

A tudi do vseh nesebičnih in odkritih prijateljev slovenskega kmečkega stanu se obračamo, da listu ostanejo naklonjeni kot naročniki, dopisovalci in širitelji. Posvetimo vse svoje sile jedru slovenskega naroda in podlagi našega narodnega blagostanja, slovenskemu kmečkemu stanu.

Naročnina na naš list „Slov. Gospodar“ znaša za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Kot brezplačno prilogo bo imel „Slov. Gospodar“ z novim letom „Naš Dom“ in „Slovenski Tehnik.“

Vsem naročnikom in prijateljem želimo veselo novo leto!

LISTEK.

Odmevi iz groba.

† gospej Marici Peitler-jevi v spomin.

Mortuus plango.

Kaj je pač človek? Kakor dim pod nebom zgine, preide, kakor zvonov glas, odgovarja na to Slomšek. Tudi Job vzdihuje podobno: „Človek, od žene rojen, malo časa živi. Kakor cvetlica izhaja in se potepta in beži kakor senca... Kratkoli so človekovi dnevi, število njegovih mesecev je pri tebi, Bog.“ Zares cvetka je človek, ki izhaja in vstaja, a komaj se je razcvetela, da razveseli okolico, že je poteptana, požeta od ostre smrtne kose. Taka je bila rajna Marica. Zato

le pojdemo družno na grobe ob glasu zvonov jokajočih, obujat si v duši podobe prijateljev v zemlji venčanih. (Medved.)

Ob južnovzhodnem vzhodu zelenega Pohorja, v prelepem idiličnem Framu je zagledala Marica Peitlerjeva l. 1877. luč sveta kot

hčerka g. učitelja Antona Hren-a. Tje so prihajali solnčni žarki pozdravljat dan na dan njene črne oči, tam je cvetela nežnemu otroku življenja rajska pomlad. Zato se ni čuditi, da se je tukaj navzela že kot otrok vonjave „mokrcevtočih rožic poezije“, s katero je bilo prešinjeno njeno mlado življenje.

Od solnčnih pohorskih čer je gledala mala deklica tje v sinje daljave širokega Dravskega polja in dalje tje proti obzorju hrvaškega gorovja, a kmalu se je sama preselila na tisto polje v Št. Janž, kjer še sedaj žive njeni stariši. Takaj je živela svoja dekliška leta liki „roža v pustinji“, tiho, skromno in delavno, a med tem se je razvijala v dražestno devojko. Vzgoja ji je bila stroga in stanu primerna pod vodstvom umne matere:

Življenja jutro, krasne zarje ji mati mila skrbno varje. (Koseski.)

Dolgo se je skrivala ta roža v pustinji Dravskega polja, a ni ostala skrita. Nekoč je plavala skozi tiste kraje Ljubezen, zagledala je Marico in rekla:

Cvetko vidim kliti
sred livad,
moram ji vzbuditi
tisoč nad.

(—č.)

In prigodilo se je, da se je nastanila stalno v Maričinem sren. Kdo more popisati blažena čustva prve ljubezni, čiste in neskaljene! Kdo more umeti srečo mladega koprnečega srca! Ni bila ta ljubezen strastna, nizka, ampak plemenita idealna, čista ko zlato v ognju.

O up sladkih, o nežne želje,
ljubezni prve zlati čas!
oči nam zró nebes veselje,
topí srce nam rajski glas.
O da bi vedno v cvetju bila
ljubezni mlade doba mila!

(Schiller-Koseski.)

On pa, ki je bil predmet tega sladkega čustva, se je med tem časom trudil in pehal, da si pribori bodočnost in obstanek za življenje. In priboril si ga je častno in v kratkem, kakor malokateri slovenski mladenič, saj ga je bodrila k železni vztrajnosti vseživljajoča ljubezen. Tje v kozjanske nižave, obdane kroginkrog od senčnih hribov, je kmalu potem povedel svojo srečno nevesto, da mu bode tovarišica skozi življenje. V zakon mu je prinesla zvesto srce in pridne roke, vsake neveste najboljšo doto, ki nadkriljuje tisočake in tudi milijone. In sreča in zadovoljnost se je nastanila v domu mladih zakonskih.

Kmetje, širite svoj stanovski list!